

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 181/09-34

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 9. júla 2009 predbežne prerokoval sťažnosť R. P., t. č. vo výkone trestu odňatia slobody, zastúpeného advokátom JUDr. J. M., B., vo veci namietaného porušenia jeho základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 a 2, čl. 48 ods. 2, čl. 49 a čl. 50 ods. 2, 3 a 5 Ústavy Slovenskej republiky uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1 Tdo V 4/2007 z 10. novembra 2008 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť R. P. o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 10. marca 2009 doručená sťažnosť R. P. (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namietal porušenie svojho základného práva „... na súdnu ochranu a inú právnu ochranu, čím došlo k porušeniu práva na strane sťažovateľa zaručeného ústavou v článku 46 ods. 1, článku 46 ods. 2, článku 48 ods. 2, článku 49, článku 50 ods. 2, článku 50 ods. 3 a článku 50 ods. 5...“ Ústavy

Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 1 Tdo V 4/2007 z 10. novembra 2008.

1. Sťažovateľ v časti sťažnosti označenej ako „*Opis skutkového stavu*“ uviedol:

„Rozsudkom Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 1 T 13/96 zo dňa 02. 07. 1996 som bol uznaný vinným zo spáchania trestného činu nadržovania..., za čo mi bol uložený trest odňatia slobody v trvaní 18 mesiacov...

Proti uvedenému rozhodnutiu podal v zákonnej lehote odvolanie obžalovaný R. S. vo výroku o vine a krajský prokurátor proti výroku o treste u obžalovaného R. S. ako i u mojej osoby.

V odvolacom konaní uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2 To 58/96 zo dňa 17. 10. 1996 bolo rozhodnutie prvostupňového súdu zrušené a vrátené mu opätovné prejednanie a rozhodnutie.

Pri opätovnom prejednaní mojej trestnej veci ma Krajský súd v Bratislave ako prvostupňový súd uznal v konaní sp. zn. 1 T 13/96 svojim rozsudkom zo dňa 12. 12. 1997 vinným zo spáchania trestného činu vraždy spolupáchateľstvom..., za čo mi bol uložený trest odňatia slobody v trvaní 12 (dvanásť) rokov...

Proti uvedenému odsudzujúcemu rozhodnutiu som podal odvolanie proti výroku o vine.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako odvolací súd svojim rozsudkom sp. zn. 2 To 14/98 zo dňa 26. 03. 1998 napadnutý rozsudok prvostupňového súdu v celom rozsahu zrušil a obžalovaného R. S. ako i mňa spod obžaloby oslobodil.

Proti vyššie špecifikovanému oslobodzujúcemu rozhodnutiu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky ako súdu odvolacieho, bola dňa 22. 09. 1998 doručená Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky sťažnosť pre porušenie zákona Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky.

Najvyšší súd Slovenskej republiky svojim rozsudkom sp. zn. Tzo-V 1/98 zo dňa 14. 12. 1998 rozhodol, že rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 26. 03. 2008, sp. zn. 2 To 14/98 bol porušený zákon v prospech obžalovaného R. S. ako i v prospech mojej osoby...

Následne v konaní Krajského súdu v Bratislave, ako súdu prvostupňového som bol rozsudkom sp. zn. 1 T 12/99 zo dňa 04. 04. 2003 uznaný vinným z návodu na trestný čin

vraždy..., za čo mi bol uložený trest odňatia slobody v trvaní 12 (dvanásť) rokov... Proti uvedenému rozsudku som podal v zákonnej lehote odvolanie proti výroku o vine (namietol som právnu kvalifikáciu skutku). Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací svojim uznesením v konaní sp. zn. 2 To 73/03 zo dňa 08. 10. 2003 rozsudok prvostupňového súdu zrušil a vec vrátil prvostupňovému súdu na jeho opätovné prejednanie a rozhodnutie.

Po opätovnom prejednaní veci Krajský súd v Bratislave ako prvostupňový súd svojim rozsudkom v konaní sp. zn. 1 T 12/99 zo dňa 25. 04. 2005 ma uznal vinným zo spáchania násilného trestného činu vraždy..., za čo mi bol uložený trest odňatia slobody v trvaní 12 (dvanásť) rokov...

Proti uvedenému odsudzujúcemu rozhodnutiu som podal v zákonnej lehote odvolanie proti jeho výroku o vine.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako odvolací súd svojim uznesením moje odvolanie v konaní sp. zn. 1 To 60/2005 zo dňa 23. 08. 2006 zamietol.

Proti vyššie uvedenému právoplatnému odsudzujúcemu rozhodnutiu som v zákonnej lehote podal dovolanie ...

Najvyšší súd Slovenskej republiky svojim uznesením v konaní sp. zn. 1 Tdo V 4/2007 zo dňa 10. 11. 2008 moje dovolanie odmietol.“

2. Namietané porušenie základného práva „na súdnu ochranu“ odôvodnil sťažovateľ v podstate takto:

„V mojej vyššie uvedenej trestnej veci v konaní Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. Tzo-V 1/98 rozsudkom zo dňa 14. 12. 1998 bolo rozhodnuté, že... bol porušený zákon... v prospech mojej osoby, rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 26. 03. 1998 sp. zn. 2 To 14/98 bol zrušený, ako i rozsudok Krajského súdu v Bratislave, sp. zn. 1 T 13/96 zo dňa 12. 12. 1997.

V uvedenom konaní rozhodoval senát v zložení z predsedu JUDr. H. S. a členov JUDr. Š. M., JUDr. P. T., JUDr. P. K. a JUDr. J. M.

V konaní o mojom dovolaní proti uzneseniu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1 To 60/2005 zo dňa 23.2006... Najvyšší súd Slovenskej republiky... svojim uznesením zo dňa 10. 11. 2008 moje dovolanie... odmietol, pričom Najvyšší súd Slovenskej

republiky rozhodoval v senáte zloženom z predsedu JUDr. M. K. a členov JUDr. H. S., JUDr. M. L., JUDr. P. K. a JUDr. J. M.

JUDr. H. S., JUDr. P. K. ako i JUDr. J. M. rozhodovali v konaní Najvyššieho súdu Slovenskej republiky Tzo-V 1/98 na taktiež v konaní najvyššieho súdu Slovenskej republiky 1 Tdo V 4/2007.

Som toho názoru, že s poukázaním na ustanovenia § 31 ods. 3 Trestného poriadku bol takto porušený zákon a teda i moje právo na súdnu a inú právnu ochranu zaručené v ustanoveniach článku 46 ods. 1, článku 46 ods. 2, článku 48 ods. 2, článku 49, článku 50 ods. 2, článku 50 ods. 3 a článku 50 ods. 5 Ústavy Slovenskej republiky...“

3. Sťažovateľ navrhol „aby Ústavný súd Slovenskej republiky tejto sťažnosti vyhovel a prostredníctvom svojho nálezu rozhodol takto:

1. Uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1 Tdo V 4/2007 zo dňa 10. 11. 2008 bolo porušené právo sťažovateľa na súdnu a inú právnu ochranu, čím došlo k porušeniu práva na strane sťažovateľa zaručeného ústavou v článku 46 ods. 1, článku 46 ods. 2, článku 48 ods. 2, článku 49, článku 50 ods. 2, článku 50 ods. 3 a článku 50 ods. 5 Ústavy Slovenskej republiky.

2. Ústavný súd Slovenskej republiky zrušuje uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1 Tdo V 4/2007 zo dňa 10. 11. 2008 a vec vracia na ďalšie konanie.

3. Ústavný súd prepúšťa sťažovateľa, R. P., trvalé bytom B., t. č. Ústav pre výkon trestu odňatia slobody a výkon trestu L. z výkonu trestu odňatia slobody na slobodu.“

II.

4. V rámci prípravy predbežného prerokovania sťažnosti ústavný súd požiadal sťažovateľa a jeho právneho zástupcu o odstránenie rozporov v obsahu (a aj v petite návrhu) v sťažnosti vypracovanej advokátom (9. marca 2009) a v podaní napísanom sťažovateľom (11. marca 2009).

Podľa oznámenia sťažovateľa (6. apríla 2009) a jeho právneho zástupcu (9. apríla 2009) „... podanie vypracované sťažovateľom... v časti dotýkajúcej sa návrhu na

rozhodnutie (petit v celom jeho rozsahu) berieme späť, a naďalej trváme na návrhu (petite) uvedenom a špecifikovanom v sťažnosti vypracovanej prostredníctvom... právneho zástupcu a obhajcu sťažovateľa.

V ostatnej časti podania sťažovateľa... žiadame uvedené podanie (okrem návrhu na rozhodnutie – petit) považovať ako doplnenie odôvodnenia sťažnosti... právneho zástupcu...“.

5. Z dôvodu verifikácie tvrdení sťažovateľa (pozri I. časť odôvodnenia) nahliadol ústavný súd do súdneho spisu Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 1 T 12/99, a to so zameraním sa najmä na tie etapy trestného konania, ktoré sa bezprostredne dotýkali sťažovateľom uvádzaných rozhodnutí vo veci konajúcich všeobecných súdov, t. j.:

- rozsudku najvyššieho súdu sp. zn. 1 Tzo-V 1/98 zo 14. decembra 1998, ktorým na základe sťažnosti pre porušenie zákona podanej generálnym prokurátorom Slovenskej republiky (ďalej len „generálny prokurátor“) vyslovil, že rozsudkom najvyššieho súdu ako odvolacieho súdu sp. zn. 2 To 14/98 z 26. marca 1998 bol porušený zákon;

- rozsudku krajského súdu sp. zn. 1 T 12/99 z 25. apríla 2005, ktorým bol sťažovateľ uznaný vinným zo závažného trestného činu (modifikovaná právna kvalifikácia skutku akceptujúca právne názory vo veci konajúceho nadriadeného súdu);

- uzneseniu najvyššieho súdu sp. zn. 1 To 60/2005 z 23. augusta 2006, ktorý ako druhostupňový súd zamietol odvolania obžalovaných (t. j. aj sťažovateľa) proti prvostupňovému rozsudku;

- uzneseniu najvyššieho súdu sp. zn. 1 Tdo V 4/2007 z 10. novembra 2008, ktorý ako dovolací súd odmietol dovolanie sťažovateľa proti druhostupňovému uzneseniu najvyššieho súdu z 23. augusta 2006.

6. Ústavný súd sa oboznámil s „*Rokovacím poriadkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. PLs 1/2006*“ a s „*Rozvrhom práce Najvyššieho súdu Slovenskej republiky na rok 2008*“.

III.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva alebo slobody podľa odseku 1, a zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah. Ak porušenie práv alebo slobôd podľa odseku 1 vzniklo nečinnosťou, ústavný súd môže prikázať, aby ten, kto tieto práva alebo slobody porušil, vo veci konal.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona o ústavnom súde každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

7. Predmetom sťažnosti je sťažovateľom namietané porušenie „... práva na súdnu ochranu a inú právnu ochranu zaručeného v ustanoveniach článku 46 ods. 1, článku 46 ods. 2, článku 48 ods. 2, článku 49, článku 50 ods. 2, článku 50 ods. 3 a článku 50 ods. 5...“ uznesením najvyššieho súdu sp. zn. 1 Tdo V 4/2007 z 10. novembra 2008, ktoré (porušenie) sťažovateľ odôvodňuje tým, že v konaní o jeho dovolaní (sp. zn. 1 Tdo V 4/2007) rozhodoval päťčlenný senát, ktorého traja sudcovia (JUDr. H. S., JUDr. P. K. a JUDr. J.

M.) rozhodovali 14. decembra 1998 aj v konaní o sťažnosti pre porušenie zákona (podanej generálnym prokurátorom) vedenej na najvyššom súde pod sp. zn. Tzo-V 1/98. Tento postup bol podľa názoru sťažovateľa v rozpore s ustanovením § 31 ods. 3 Trestného poriadku, čím „bol... porušený zákon a teda i moje právo na súdnu a inú právnu ochranu zaručené...“ (pozri aj bod 2 I. časti odôvodnenia).

8. Okrem tohto dôvodu (personálne zloženie senátu najvyššieho súdu) uviedol sťažovateľ aj ďalšie skutočnosti, ktoré mali podľa jeho názoru spôsobiť porušenie ním označených základných práv:

a) nezákonnosť postupu generálneho prokurátora a následného rozhodnutia najvyššieho súdu o jeho sťažnosti pre porušenie zákona (sp. zn. Tzo-V 1/98 zo 14. decembra 1998);

b) nezohľadnenie výpovede spoluobžalovaného R. S. z konfrontácie v prípravnom trestnom konaní pri právnej kvalifikácii skutku v trestnom konaní o jeho veci po vydaní rozhodnutia najvyššieho súdu zo 14. decembra 1998 (tento nezákonný postup však sťažovateľ bližšie nekonkretizoval);

c) nesprávne „právne posúdenie zisteného skutku a nesprávnosť použitia hmotnoprávných ustanovení Trestného zákona účinného do 31. 12. 2005 s prihliadnutím na skutkové zistenia...“;

d) zdĺhavé konanie o jeho dovolaní, keď najvyšší súd rozhodol až po ním podanej sťažnosti „podľa § 55 ods. 3 Trestného poriadku...“ z 29. septembra 2008.

9. Ústavný súd predovšetkým poznamenáva, že v zmysle § 20 ods. 3 zákona o ústavnom súde je viazaný návrhom na začatie konania (predovšetkým jeho petitu) a v posudzovanej veci sťažovateľ kvalifikovane zastúpený advokátom namietal porušenie ním označených základných práv len uznesením najvyššieho súdu sp. zn. 1 Tdo V 4/2007 z 10. novembra 2008 (pozri 3. bod I. časti odôvodnenia).

10. Z obsahu sťažnosti a jej petitu vyplýva, že sťažovateľ predovšetkým namieta porušenie označených základných práv uznesením najvyššieho súdu sp. zn. 1 Tdo V 4 /2007 z 10. novembra 2008 spôsobené ním tvrdým postupom najvyššieho súdu v rozpore

s ustanovením § 31 ods. 3 Trestného poriadku tým, že o jeho dovolaní 10. novembra 2008 rozhodovali v päťčlennom senáte aj traja sudcovia najvyššieho súdu, ktorí boli členmi päťčlenného senátu rozhodujúceho 14. decembra 1998 o sťažnosti pre porušenie zákona podanej generálnym prokurátorom.

Podľa ustanovenia § 31 ods. 3 Trestného poriadku platného a účinného v čase rozhodovania o dovolaní [t. j. zákona č. 301/2005 Z. z. Trestný zákon (v znení zákona č. 650/2005 Z. z.)] „z rozhodovania na súde vyššieho stupňa je... vylúčený sudca..., ktorý sa zúčastnil na rozhodovaní ako sudca alebo prísediaci súdu iného stupňa...“ [znenie analogického obsahu je aj v ustanovení § 30 ods. 3 zákona č. 141/1961 Zb. o trestnom konaní súdnom (trestný poriadok) jeho platného a účinného stavu k 31. decembru 1998, pozn.].

Podstatou tohto ustanovenia je zabezpečiť, aby bola dôsledne dodržiavaná nestranná dvojstupňová kontrola meritórnych rozhodnutí súdov. Je vylúčené, aby sa na súde vyššieho stupňa (napr. v dôsledku personálnych presunov alebo zmeny príslušnosti súdu) podieľali na rozhodovaní sudca, prísediaci sudca..., ktorí sa v predchádzajúcom konaní v prejednávanej veci zúčastnili na rozhodovaní na súde nižšieho stupňa a naopak. Uvedené sa vzťahuje aj na rozhodovanie o dovolaní. (Pozri aj publikáciu „JUDr. Jozef Čenteš, PhD. a kolektív autorov – TRESTNÝ PORIADOK s komentárom; účinnosť od 1. januára 2006 v znení zákona č. 650/2005 Z. z.“, s. 87.)

Podľa ustanovenia § 245 ods. 1 zákona č. 141/1961 Zb. o trestnom konaní súdnom platného a účinného v čase rozhodovania najvyššieho súdu 14. decembra 1998 opravným prostriedkom proti rozsudku súdu prvého stupňa je odvolanie.

Podľa ustanovenia § 252 citovaného zákona o odvolaní proti rozsudku okresného súdu rozhoduje nadriadený krajský súd. O odvolaní proti rozsudku krajského súdu ako súdu prvého stupňa rozhoduje najvyšší súd.

Podľa ustanovenia § 266 ods. 1 citovaného zákona proti právoplatnému rozhodnutiu súdu, ktorým bol porušený zákon... môže generálny prokurátor alebo minister spravodlivosti podať na najvyššom súde sťažnosť pre porušenie zákona...

Podľa ustanovenia § 267 ods. 1 citovaného zákona najvyšší súd preskúma na podklade sťažnosti pre porušenie zákona správnosť... Podľa § 268 ods. 2 citovaného zákona ak zistí najvyšší súd, že zákon bol porušený, vysloví rozsudkom...

Podľa ustanovenia § 274 ods. 1 citovaného zákona o sťažnosti pre porušenie zákona rozhoduje najvyšší súd na verejnom zasadnutí za účasti generálneho prokurátora...

Podľa ustanovenia § 15 ods. 2 zákona č. 335/1991 Zb. o súdoch a sudcoch (v stave platnom a účinnom v čase rozhodovania najvyššieho súdu 14. decembra 1998) najvyšší súd rozhoduje v senátoch zložených z predsedu senátu a dvoch sudcov najvyššieho súdu. Podľa odseku 3 citovanej právnej normy v senátoch najvyššieho súdu zložených z predsedu senátu a štyroch sudcov najvyššieho súdu sa rozhoduje v mimoriadnych opravných prostriedkoch proti rozhodnutiam senátov najvyššieho súdu v prípadoch, keď tieto senáty rozhodovali o riadnom opravnom prostriedku; z rozhodovania tohto senátu sú vylúčení sudcovia najvyššieho súdu, ktorí rozhodovali o napadnutom rozhodnutí.

Podľa ustanovenia § 306 ods. 1 zákona č. 301/2005 Z. z. Trestný poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „Trestný poriadok“) opravným prostriedkom proti rozsudku súdu prvého stupňa je odvolanie.

Podľa ustanovenia § 315 Trestného poriadku (t. č. platného a účinného) o odvolaní proti rozsudku okresného súdu rozhoduje krajský súd. O odvolaní proti rozsudku Špeciálneho súdu rozhoduje najvyšší súd.

V tretej časti ôsmej hlavy Trestného poriadku je nová právna úprava mimoriadnych opravných prostriedkov. Sťažnosť pre porušenie zákona bola zrušená a boli zavedené dva

nové mimoriadne opravné prostriedky, a to zrušenie právoplatných rozhodnutí v prípravnom konaní (I. diel – § 363 až § 367) a dovolanie (II. diel – § 368 až § 392).

Podľa ustanovenia § 368 ods. 1 Trestného poriadku dovolanie možno podať proti rozhodnutiu súdu, ktorým bola vec právoplatne skončená.

Podľa ustanovenia § 377 Trestného poriadku o dovolaní rozhoduje najvyšší súd.

Podľa § 8 ods. 1 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o súdoch“) najvyšší súd koná a rozhoduje

a) o riadnych opravných prostriedkoch proti rozhodnutiam krajských súdov, Špeciálneho súdu a Vyššieho vojenského súdu...,

b) o mimoriadnych opravných prostriedkoch proti rozhodnutiam okresných súdov, krajských súdov, Špeciálneho súdu, najvyššieho súdu a vojenských súdov, ak tak ustanovujú predpisy o konaní pred súdmi...

Podľa ustanovenia § 18 zákona o súdoch senát najvyššieho súdu sa skladá z troch sudcov, z ktorých jeden je predsedom. Ak rozhoduje o riadnych alebo mimoriadnych opravných prostriedkoch proti rozhodnutiam senátov najvyššieho súdu, skladá sa senát najvyššieho súdu z predsedu a zo štyroch sudcov...

Podľa čl. 38 rokovacieho poriadku najvyššieho súdu (sp. zn. PLs. 1/2006) zákonným sudcom je na najvyššom súde sudca, ktorý vykonáva funkciu sudcu a je určený rozvrhom práce na konanie a rozhodovanie v prejednávanej veci (ods. 1).

V rámci senátu, ktorý má podľa rozvrhu práce určitú vec prejednať a rozhodnúť, je zákonným sudcom každý člen tohto senátu (ods. 2).

Podľa piatej časti rozvrhu práce najvyššieho súdu na rok 2008 (trestnoprávne kolégium najvyššieho súdu) bodu 4 – senáty rozhodujú v trestných veciach zapísaných do registra Tdo-V a Tdo-Vš „o dovolaniach proti rozhodnutiam senátov najvyššieho súdu rozhodujúcich o riadnom opravnom prostriedku podľa Tr. por. účinného do 31. 12. 2005“

a rozhodujú tiež „o dovolaniach podľa § 368 a nasl. Tr. por. účinného od 1. 1. 2006“. Určenými členmi senátu Tdo-V boli sudcovia JUDr. H. S. (1. predseda), JUDr. M. K. (2. predseda), JUDr. E. B., JUDr. P. K., JUDr. M. L. a náhradníci JUDr. J. K., JUDr. J. M., JUDr. Š. M. a JUDr. P. T.

11. Vychádzajúc z obsahu už citovaných všeobecne záväzných právnych predpisov platných a účinných v čase rozhodovania najvyššieho súdu v roku 1998 a v roku 2008, ako aj z obsahu sťažovateľovej sťažnosti a zistení zo súdneho spisu krajského súdu sp. zn. 1 T 12/99 ústavný súd konštatuje, že sťažnosť v tejto časti, ktorej nosným argumentom sťažovateľa je ním tvrdený nezákonný postup najvyššieho súdu (rozpor s ustanovením § 31 ods. 3 Trestného poriadku) pri personálnom obsadzovaní senátu vo veci sp. zn. 1 Tdo V 4/2007, je zjavne neopodstatnená.

Najvyšší súd v roku 1998 (sp. zn. Tzo-V 1/98) rozhodoval o mimoriadnom opravnom prostriedku podanom generálnym prokurátorom proti druhostupňovému (odvolaciemu) rozhodnutiu najvyššieho súdu (sp. zn. 2 To 14/98) a v roku 2008 najvyšší súd opätovne rozhodoval (sp. zn. 1 Tdo V 4/2007) o mimoriadnom opravnom prostriedku – dovolaní sťažovateľa proti druhostupňovému (odvolaciemu) rozhodnutiu najvyššieho súdu (sp. zn. 1 To 60/2005).

V oboch prípadoch rozhodovali senáty najvyššieho súdu toho istého stupňa (o mimoriadnych opravných prostriedkoch), teda nemohlo dôjsť k porušeniu podstatnej idey ustanovenia § 31 ods. 3 Trestného poriadku – zabezpečeniu nestrannej dvojstupňovej kontroly meritórnych rozhodnutí súdov, ktorá vylučovala možnosť podieľania sa na rozhodovaní tých sudcov, ktorí sa zúčastnili konania a rozhodovania v tej istej veci na súde nižšieho stupňa a naopak.

Keďže sa sťažovateľom tvrdený skutok (porušenie zákona) nestal, nemohlo dôjsť ani k porušeniu sťažovateľom označených základných práv.

Ústavný súd v súvislosti so svojou rozhodovacou činnosťou opakovane vyslovil, že ak sťažovateľ v konaní pred ústavným súdom namietal také porušenie základného práva alebo slobody, ktoré podľa okolností prípadu nemohlo nastať, ústavný súd návrh odmietne ako zjavne neopodstatnený (napr. II. ÚS 70/99, III. ÚS 45/03, II. ÚS 98/06).

12. Aj keď sťažovateľ výslovne nenamietal porušenie základného práva na zákonného sudcu zaručeného čl. 48 ods. 1 ústavy, ústavný súd nad rámec už uvedeného ešte poznamenáva, že personálne obsadenie senátu 1 Tdo bolo v súlade s „*Rozvrhom práce Najvyššieho súdu Slovenskej republiky na rok 2008*“, čo si ústavný súd overil nahliadnutím do súdneho spisu krajského súdu sp. zn. 1 T 12/99 a už uvedeného rozvrhu práce.

Sťažovateľovo dovolanie z 22. decembra 2006 bolo doručené krajskému súdu 3. januára 2007, ktorý ho predložil najvyššiemu súdu 23. januára 2007, kde bolo zaradené do registra Tdo (sp. zn. 1 Tdo 3/07). Keďže dovtedajší právny zástupca sťažovateľa 15. marca 2007 najvyššiemu súdu oznámil, že meritórnym skončením predmetnej veci skončilo jeho zastupovanie sťažovateľa, bol sťažovateľ vyzvaný na ustanovenie si nového právneho zástupcu. Najvyššiemu súdu bolo 23. apríla 2007 doručené dovolanie vypracované advokátom JUDr. J. M. Následne bolo dovolanie zaradené do registra Tdo-V pod sp. zn. 1 Tdo V 4/2007. Nový právny zástupca sťažovateľa 16. novembra 2007 nahliadol do trestného spisu a 27. novembra 2007 doplnil dovolanie z 23. apríla 2007, najmä uviedol návrh na rozhodnutie.

Sťažovateľ sťažnosťou na prietahy v konaní z 29. septembra 2008 napadol zdĺhavosť dovolacieho konania. Následne predseda senátu 1 Tdo-V opatrením z 23. októbra 2008 stanovil termín neverejného pojednávania veci na 10. november 2008 a podľa rozvrhu práce najvyššieho súdu na rok 2008 určil členov senátu na prerokovanie a rozhodnutie veci.

Podľa právneho názoru ústavného súdu (napr. I. ÚS 8/96, I. ÚS 6/97) uplatňovanie zákona v súdnom konaní a postup súdu v súlade s platným a účinným zákonom (konanie súdu v súlade s procesnoprávnymi a trestnoprávnymi predpismi konania v občianskoprávnej alebo trestnoprávnej veci) nemožno hodnotiť ako porušovanie základných ľudských práv.

Za porušenie základného práva nemožno považovať neúspech (nevyhovenie návrhu) v konaní pred všeobecným súdom, ak tento postupoval už uvedeným spôsobom. Aj z uvedeného pohľadu posudzovania veci treba sťažnosť kvalifikovať ako zjavne neopodstatnenú.

13. Ďalším sťažovateľom tvrdeným dôvodom porušenia ním označených základných práv (zrejme mal na mysli len základné právo na prerokovanie svojej veci bez zbytočných prietáhov zaručené čl. 48 ods. 2 ústavy) malo byť zdĺhavé konanie o jeho dovolaní. S prihliadnutím na skutočnosti už uvedené (priebeh dovolacieho konania, sťažnosť na prietahy a následné rozhodnutie najvyššieho súdu, ako aj rozhodnutie najvyššieho súdu pred podaním sťažnosti ústavnému súdu sťažovateľom) kvalifikuje ústavný súd sťažovateľovu sťažnosť aj v tejto časti ako zjavne neopodstatnenú.

Podľa ustálenej rozhodovacej praxe ústavného súdu ústavný súd poskytuje ochranu základnému právu na prerokovanie veci len vtedy, ak bola na ústavnom súde uplatnená v čase, keď k namietanému porušeniu práva došlo alebo porušenie ešte v tomto čase trvalo.

Sťažnosťou napadnuté uznesenie najvyššieho súdu sp. zn. 1 Tdo V 4/2007 z 10. novembra 2008 bolo doručené sťažovateľovi a aj jeho právnomu zástupcovi 15. januára 2009 a sťažnosť bola ústavnému súdu doručená 10. marca 2009, teda v čase, keď už porušovanie tohto základného práva netrvalo.

14. Ďalším možným dôvodom odmietnutia sťažnosti v tejto jej časti je aj úspešné uplatnenie účinného právneho prostriedku nápravy sťažovateľom, v danom prípade podanie sťažnosti pre nečinnosť na nadriadený súd podľa § 55 ods. 3 Trestného poriadku, ktorá bola doručená najvyššiemu súdu 1. októbra 2008. Najvyšší súd následne 23. októbra 2008 stanovil termín neverejného zasadnutia na 10. november 2008, na ktorom o sťažovateľovom dovolaní rozhodol.

15. Posudzovaním ďalších sťažovateľom uvedených dôvodov, ktoré mali spôsobiť porušenie ním označených základných práv, sa ústavný súd nezaoberal, lebo sa týkali

skutočností, ktoré nastali, resp. sa udiali dávno pred zákonom o ústavnom súde ustanovenou lehotou na podanie sťažnosti (§ 53 ods. 3). Taktiež nie je v právomoci ústavného súdu zaoberať sa posudzovaním skutkového stavu zisteného orgánmi činnými v trestnom konaní (vrátane všeobecných súdov), ako aj aplikáciou všeobecne záväzných právnych predpisov a hmotnoprávnych trestných predpisov (ich noriem) na zistený skutkový stav.

16. Keďže ústavný súd odmietol posudzovanú sťažnosť ako celok, nepovažoval za potrebné (účelné a dôvodné) zaoberať sa ďalšími návrhmi sťažovateľa uvedenými v petite sťažnosti.

17. Sťažovateľ 12. marca 2009 doručil ústavnému súdu (tiež) samostatné a rukou písané podanie, v súvislosti s ktorým sa neskôr na výzvu ústavného súdu vyjadril, že toto „*berie späť*“ (pozri bod 4 II. časti odôvodnenia), a zároveň navrhol ďalší procesný postup „... *nad'alej trváme na návrhu (petite) uvedenom a špecifikovanom v sťažnosti vypracovanej prostredníctvom... právneho zástupcu a obhajcu sťažovateľa. V ostatnej časti podania sťažovateľa... žiadame uvedené podanie... považovať ako doplnenie odôvodnenia sťažnosti... právneho zástupcu.*“. Ústavný súd preto uvedené podanie sťažovateľa vyhodnotil ako súčasť jeho širšej argumentácie (doplnenie sťažnosti) a ďalej sa „vecne“ zaoberal už len sťažnosťou podanou právnym zástupcom sťažovateľa.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 9. júla 2009